

NOKUTs utredninger og analyser

Bruk av praksis og praksisrelatert undervisning i 12 utdanningstyper

En analyse av data fra Underviserundersøkelsen 2017

Del av prosjektet Operasjon praksis 2018–2020

Mai 2019

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning, samt godkjent høyere utenlandsk utdanning. Med rapportserien "NOKUTs utredninger og analyser" vil vi bidra til økt kunnskap om forhold innenfor høyere utdanning og fagskoleutdanning som har betydning for kvaliteten i studiene og gi økt kunnskap om forhold knyttet til godkjenning av utenlandsk utdanning i Norge. Data til rapportene får NOKUT gjennom våre faste spørreundersøkelser som Studiebarometeret, Underviserundersøkelsen og andre egeninitierte undersøkelser. Informasjon hentes også fra intervjuer, litteraturstudier, registre og portaler. I tillegg bruker vi resultater fra vår evaluerings-, akkrediterings- og godkjenningsevirsomhet.

Vi håper at analysene og resultatene våre kan være nyttige i arbeidet med godkjenning av utenlandsk utdanning og gi ideer og stimulans til lærestedenes arbeid med å kvalitetssikre og videreutvikle utdanningstilbudene.

Tittel:	Bruk av praksis og praksisrelatert undervisning i 12 utdanningstyper
Forfatter(e):	Hilde Johanne Karlsen
Dato:	23.05.2019
Rapportnummer:	9-2019
ISSN-nr	1892-1604

Innhold

1	Bakgrunn	5
2	Utvalg av data	6
2.1	Praksisvariabler og praksisrelaterte variabler	6
2.2	Overordnede variabler	6
2.3	Praksisvariabler	7
2.4	Praksisrelaterte variabler	7
2.5	Aktuelle analysenivå hva angår bruk av og erfaring med praksis	8
2.6	Svarkategorien «Vet ikke / Ikke relevant»	8
3	Analyser	9
3.1	Utdanningstyper og omfang av praksis	9
3.2	Fordeling av underviserne etter emnets gradsnivå	11
3.3	Alt-i-alt tilfredshet med studiet.....	13
3.4	Praksis-spørsmålene sett opp mot øvrige spørsmål	15
3.5	Praksisvariabler	18
3.6	Praksisrelaterte variabler	30
4	Oppsummerte hovedfunn	42
4.1	Tendenser fra påstander om praksis i «Praksisbatteriet».....	42
4.2	Tendenser fra påstander om praksis fra «Praksisrelaterte spørsmål»	43
	Appendiks	44

C: Inkludering av studenter i fagmiljøet (kan eksempelvis være i forskning, som kan være en type praksis)

I dette studieprogrammet inkluderes studentene aktivt i fagmiljøet.

2.5 Aktuelle analysenivå hva angår bruk av og erfaring med praksis

- Utdanningstype [*Hvilken utdanningstype passer best for å beskrive fagtilhørigheten av det emnet du besvarer spørreskjemaet ut fra?*]
- Fagområde [*Innenfor hvilket fagområde var ditt forskning og utviklingsarbeid (FoU) i hovedsak i 2016?*]
- Institusjon
- Fakultet

OBS: I hovedrapporten brukes ikke utdanningstypen som er oppgitt av underviserne. I stedet brukes det som DBH-variabler for utdanning, fagtype og institusjon.

2.6 Svarkategorien «Vet ikke / Ikke relevant»

Ettersom alle praksis- og praksisrelaterte spørsmål gir respondentene mulighet for velge å svare «Vet ikke/ikke relevant», kunne det vært aktuelt å vise også denne svarkategorien i figurene.

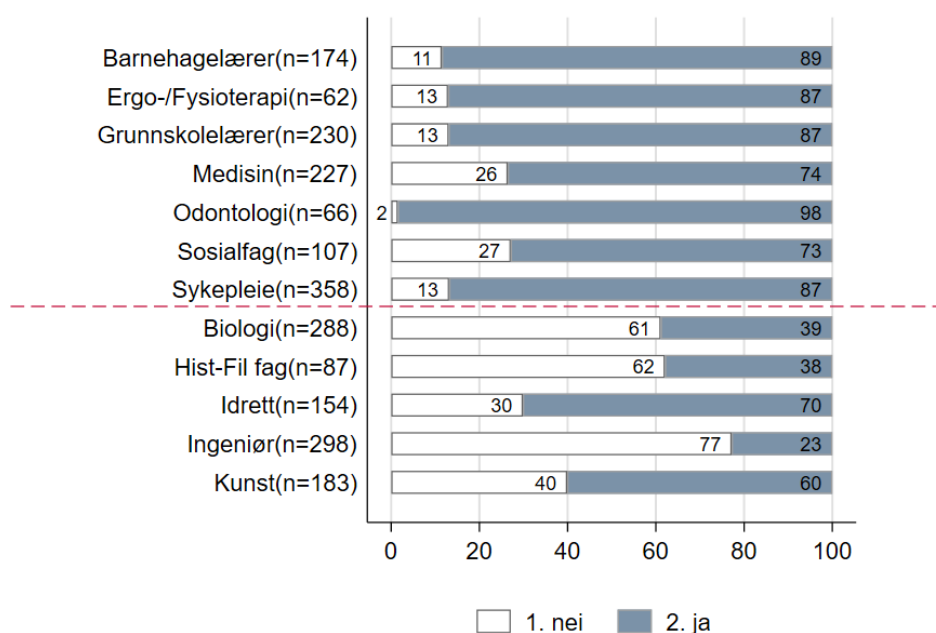
Når vi har valgt å ikke gjøre det slik, skyldes det ikke at svarkategorien er uinteressant. Snarere handler det om at prosentfordelingene over de øvrige fem svarkategoriene blir uforholdsmessig skjevfordelt og dermed mer komplisert å fortolke på tvers av variabler når «vet ikke» inkluderes.

For å unngå dette har vi i stedet laget to seksjoner der vi ser på fordelingen av svarkategorier også når «vet ikke/ikke relevant» inkluderes. Dette gjøres kun for de praksisorienterte spørsmålene (altså praksisbatteriet og de utvalgte praksisrelaterte variablene) og ikke for de øvrige variablene som benytter seg av samme svarskala (som vist ved gjennomsnitt i Figur 4, der gjennomsnittene for de praksisorienterte variablene sammenliknes med gjennomsnittene for de øvrige variablene i Underviserundersøkelsen 2017).

Underkapittelet som tar for seg «Vet ikke/ikke relevant» for *praksisbatteriet* følger direkte etter de øvrige figurene i kapittel 2.4 for praksisbatteriet som viser den ordinale svarfordelingen (verdi 1 til 5).

Underkapittelet som tar for seg «Vet ikke/ikke relevant» for *de praksisrelaterte variablene* følger på samme vis direkte etter kapittelet med figurene som viser den ordinale svarfordelingen.

Figur 1: Er det praksis på det aktuelle studieprogrammet?

3.2 Fordeling av underviserne etter emnets gradsnivå

Gitt at vi i dette notatet fokuserer nettopp på bruk av og tilfredshet med praksis, ville den beste løsningen muligens vært å utelukkende gå ut i fra besvarelser på bachelorgradsnivå. Imidlertid ville en slik løsning ikke vært helt uproblematisk.

For det første: En del av spørsmålene om praksis handler om studieprogrammet og ikke bare emnet. Selv om underviserne selv ikke har praksis i sitt emne, vil deres eventuelle kjennskap til praksis generelt i studieprogrammet altså kunne være relevant. Denne informasjonen ville vi mistet dersom vi kun beholdt utelukkende besvarelser på bachelorgradsnivået.

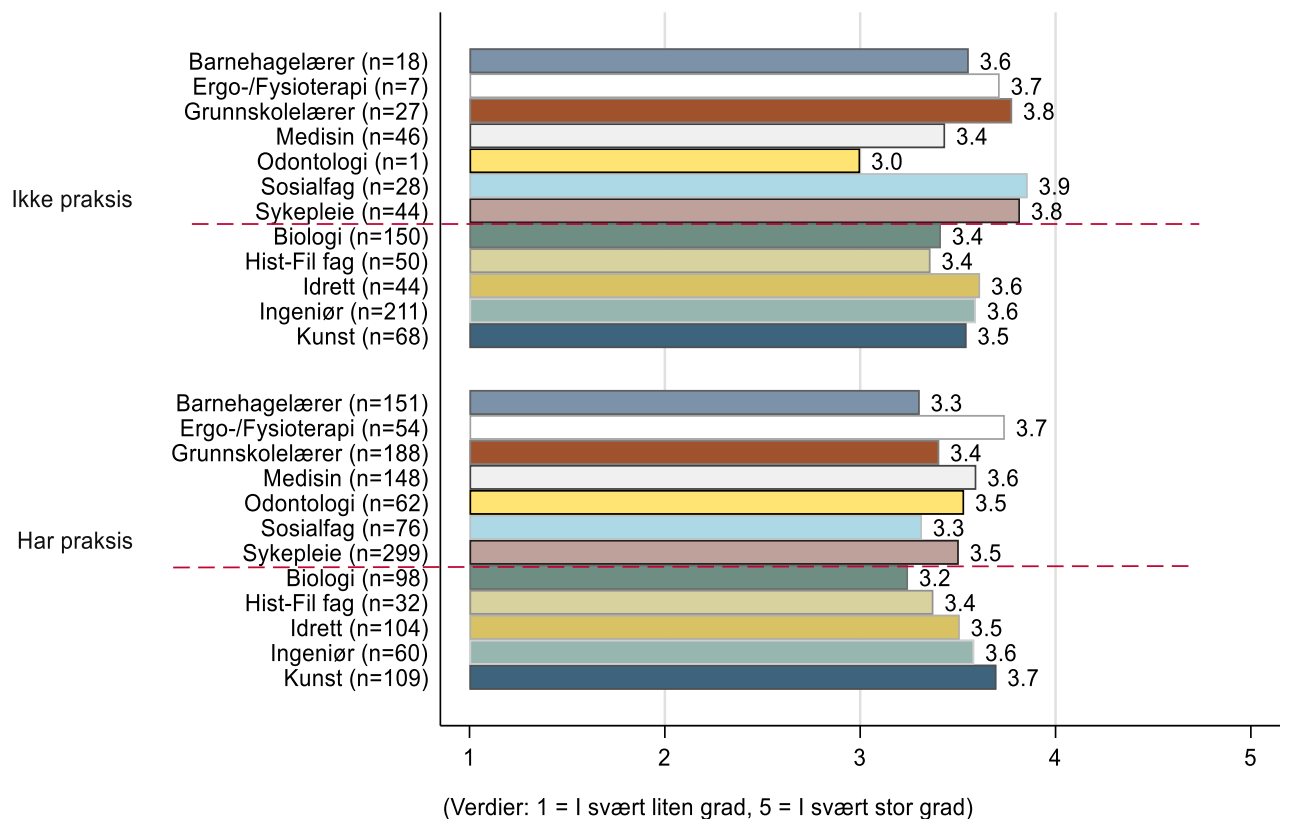
For det andre: En del undervisere besvarer som nevnt spørreskjemaet med utgangspunkt i et emne som inngår både på bachelor- og mastergradsnivå i studieprogrammet. Å fjerne besvarelser knyttet til emner som inngår både i bachelor- og mastergradsnivået ville ført til at vi mistet flere besvarelser som direkte handler om bachelorgradsutdanningen.

For det tredje: I tilfellet 5-årige mastergradsutdanninger som har praksis, slik som medisin og odontologi, ville vi ikke fått med disse dersom vi sorterte ut mastergradsnivået. Dessuten ville mastergradsutdanninger som ikke har obligatorisk praksis, men som kan ha andre former for praksis, blitt fjernet fra datagrunnlaget.

Alt i alt ville mye av det eksplorative perspektivet forsvunnet. Vi ville sittet igjen med et mer «renaset» utvalg av utdanningstyper, men kanskje ville vi kastet barnet – dvs. muligheten for å utforske praksis i videre forstand – ut med badevannet. Ikke minst ville vi mistet en hel del besvarelser og endt opp med et så lavt antall respondenter at analysene ville blitt mindre relevante. Av denne grunn har vi valgt å beholde undervisere som besvarer spørreskjemaet med utgangspunkt i et emne som inngår enten på bachelor- eller på mastergradsnivå eller på begge nivåene.

Tabell 2 og Tabell 3 viser detaljer om hvordan underviserne fordeler seg over gradsnivåer. Prosentfordelingene summerer seg til 100 per kolonne. Merk at når det gjelder spørsmålet som stilles i

Figur 2: Jeg er, alt i alt, tilfreds med kvaliteten på studieprogrammet (fordelt etter utdanningstype og har/har ikke praksis)

Figuren viser gjennomsnitt

Kan hende peker dette i retning av at tilstedeværelse av praksis i studieprogrammet skaper flere utfordringer, og at disse utfordringene gir en ekstra tyngde i underviserens vurdering av alt-i-alt kvalitet ved studieprogrammet.

Hvis vi går over til Figur 3, ser vi overordnet tilfredshet med kvaliteten på studieprogrammet fordelt over utdanningstyper innen studieprogram der det er/ikke er praksis, men til forskjell fra Figur 2 er svardata her fremstilt prosentvis over tre svarkategorier.

Merk at det opprinnelig er fem svarkategorier på variabelen «Alt-i-alt-tilfredshet med studieprogrammet». I Figur 3 har vi imidlertid slått sammen kategori 1 og 2 til «lite tilfreds» og kategori 4 og 5 til «veldig tilfreds». Kategori 3 = «noe tilfreds». Det var nødvendig å slå sammen kategorier ettersom det å dele inn utdanningstypene etter praksis/ikke praksis ga 0 respondenter i flere av svarkategoriene.

Figur 3 består av to liggende søylediagrammer der det øverste søylediagrammet viser fordelingen etter utdanningstyper der underviserne svarer at det ikke er praksis, og det nederste viser fordelingen etter utdanningstyper der underviserne svarer at det er praksis.

Antall undervisere i hver kategori (har praksis versus har ikke praksis) kan ses i parentes lang Y-aksen for de to respektive søylediagrammene.

Det er en tendens til at underviserne ved utdanningstyper der det er praksis oftere svarer at de er lite tilfreds med studieprogrammet. Især gjelder dette historisk-filosofiske utdanninger og biologiutdanninger.

Tabell 5: Kjønnfordeling på tvers av utdanningstype

Utdanningstype	Mann	Kvinne	Total	Prosent kvinner
Barnehage	36	123	159	77
Biologi	147	95	242	39
Ergo-/fysioterapi	14	42	56	75
Grunnskolelærer	84	121	205	59
Historisk-Filosofiske fag	29	38	67	57
Idrett	95	48	143	34
Ingeniør	199	43	242	18
Kunst	96	63	159	40
Medisin	127	76	203	37
Odontologi	28	32	60	53
Sosialfag	28	69	97	71
Sykepleie	37	280	317	88
Totalt	920	1030	1950	

Tabell 6: Stillingskategorier på tvers av utdanningstype

Stillingskategori	N	Prosent
Førsteamanuensis	474	20.49
Amanuensis	4	0.17
Ledelse	8	0.35
Stipendiat	185	8.00
Postdoktor	48	2.08
Professor	347	15.00
Professor 2	32	1.38
Vitenskapelig assistent	2	0.09
Dosent	12	0.52
Forsker	38	1.64
Førstelektor	175	7.57
Høgskolelektor	342	14.79
Høgskoledosent/lærer	24	1.04
Universitetslektor	247	10.68
Annet	12	0.52
999	359	15.52
Missing	4	0.17
Totalt	2313	100

Note: Informasjon om stilling ble hovedsakelig hentet fra spørsmålet om stillingskategori i spørreskjemaet, men ble supplert med informasjon om stilling fra DBHs statistikkdatabase i de tilfeller underviseren ikke hadde besvart spørsmålet eller besvart mangelfullt. «Forsker» som stillingskategori fantes ikke i spørreskjemaet, men ble konstruert i etterkant på bakgrunn av respondentenes informasjon under svaralternativet «Annet, spesifiser».

Tabell 7: Innenfor hvilket fagområde var ditt FoU-arbeid i hovedsak? N og (prosent)

	Humaniora	Samf.vit	Mat-Nat	Teknologi	Med. & helse	Landbr. & fiske	Annet	Hadde ikke forskn.	Total
Barnehagelærer	84 (19.40)	50 (20.24)	9 (2.76)		3 (0.40)		12 (7.89)	15 (10.56)	173 (7.53)
Biologi		1 (0.40)	232 (71.17)	1 (0.44)	45 (6.02)	23 (95.83)	3 (1.97)	1 (0.70)	306 (13.32)
Ergo-/fysioterapi		3 (1.21)	0 (0.00)		57 (7.63)		1 (0.66)	4 (2.82)	65 (2.83)
Grunnskolelærer	121 (27.94)	48 (19.43)	19 (5.83)		1 (0.13)	1 (4.17)	24 (15.79)	16 (11.27)	230 (10.01)
Hist-Fil	82 (18.94)	6 (2.43)		1 (0.44)			1 (0.66)	3 (2.11)	93 (4.05)
Idrett	25 (5.77)	44 (17.81)	4 (1.23)	1 (0.44)	40 (5.35)		34 (22.37)	12 (8.45)	160 (6.96)
Ingeniør	1 (0.23)	5 (2.02)	51 (15.64)	222 (97.80)			5 (3.29)	26 (18.31)	310 (13.49)
Kunst	98 (22.63)		1 (0.31)	2 (0.88)			55 (36.18)	25 (17.61)	181 (7.88)
Medisin	1 (0.23)		8 (2.45)		225 (30.12)			1 (0.70)	235 (10.23)
Odontologi		1 (0.40)	1 (0.31)		63 (8.43)			2 (1.41)	67 (2.92)
Sosialfag	9 (2.08)	81 (32.79)			6 (0.80)		10 (6.58)	4 (2.82)	110 (4.79)
Sykepleie	12 (2.77)	8 (3.24)	1 (0.31)		307 (41.10)		7 (4.61)	33 (23.24)	368 (16.01)
Total	433 100.00	247 100.00	326 100.00	227 100.00	747 100.00	24 100.00	152 100.00	142 100.00	2,298 100.00

Note: Forkortelser er som følger. *Samf.vit* = *Samfunnsvitenskap*; *Mat-Nat* = *Matematikk og naturvitenskap*; *Med. & helse* = *Medisin og helsefag*; *Landbruk og fiske* = *Landbruks-, fiskerifag og veterinær*; *Hadde ikke forskn.* = *Hadde ikke forskning og utviklingsarbeid*

Tabell 8: Prosentfordeling (%) av utdanningstyper over Institusjoner

	Barnehage	Biologi	Ergo-/fysio	Grunnskole- lærer	Hist-Fil-fag	Idrett	Ingeniør	Kunst	Medisin	Odontologi	Sosialfag	Sykepleie	Total
AHO					2.2			1.6					0.2
Ansgar Teologiske Høgskole								1.1					0.1
Bergen Arkitekt­høgskole								1.1					0.1
Bjørknes Høyskole									0.4				
Det teologiske menighets­fakultet				0.4	2.2						0.9		0.2
Dronning Mauds Minne Høgskole	17.7	0.3				0.6							1.4
Fjellhaug Internasjonale Høgskole					1.1								
Høgskolen i Innlandet	4.0	3.6		5.6	1.1	9.4		6.0	0.4		1	4.3	3.7
Høgskolen i Molde						1.3			0.4		0.9	4.1	0.8
Høgskolen i Oslo og Akershus	12.6	0.3	29.2	9.8	6.5	3.1	5.5	4.9	0.4	2.9	11.8	11.4	6.9
Høgskolen i Sørøst-Norge	16.0	2.6		16.7	1.1	7.5	8.0	6.0			4.5	9.5	7.1
Høgskolen i Østfold	1.7			3.8	1.1	1.9	3.2	1.6			5.5	3.2	2.0
Høgskolen i Volda	2.3	0.3		5.1	3.2	4.4		4.9			9.1		2.0
Høgskolen på Vestlandet	15.4	0.7	15.4	15.4	1.1	17.5	11.9	6.0			5.5	10.3	8.5
Høyskolen Diakonova												1.6	0.3
Høyskolen Kristiania		0.3	1.5			1.3		1.6	0.4				0.3
Lovisenberg diakonale høgskole (LDH)												8.1	1.3
NLA Høgskolen	2.9			3.4		0.6		1.1					0.7
NMBU		8.5					2.3		0.4				1.5
NTNU	1.1	16.6	24.6	9.8	19.4	4.4	43.4	9.8	19.6		8.2	11.1	15.8
Nord universitet	3.4	6.2		9.8	1.1	5.0		4.3	0.4		5.5	9.7	4.7
Norges dansehøgskole								2.7					0.2
Norges idrettshøgskole		0.3	1.5			25.6			0.4				1.9
Norges musikkhøgskole								13.0					1.0
Norges teknisk-naturvitenskapelige univ. Polithøgskolen		3.9				0.6	3.5		1.7				1.2
Sámi allaskuvla - Samisk høgskole	0.6	0.3		0.4	1.1								0.2
UiT Norges arktiske universitet	8.0	15.6	16.9	6.8	8.6	7.5	7.7	6.0	13.6	10.1	10.9	9.5	9.9
Universitetet i Agder	4.0	2.0		4.3		5.6	6.1	7.6			1.8	5.1	3.7
Universitetet i Bergen		15.0	1.5		12.9			9.8	26.0	17.4	0.9	0.3	6.6
Universitetet i Oslo		21.8		0.4	32.3		1.9	2.2	34.9	69.6	0.9	1.9	10.6
Universitetet i Stavanger	10.3	1.6		8.1	5.4	3.1	6.1	6.0	0.9		11.8	4.1	4.8
VID vitenskapelige høgskole			9.2								11.8	5.9	1.8
Westerdals Oslo School of Arts etc.							0.3	2.7					0.3
Prosent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabell 9: Frekvensfordeling (N) av utdanningstyper over Institusjoner

	Barnehage	Biologi	Ergo-/fysio	Grunnskole-lærer	Hist-Fil-fag	Idrett	Ingeniør	Kunst	Medisin	Odontologi	Sosialfag	Sykepleie	Total
AHO					2			3					5
Ansgar Teologiske Høgskole								2					2
Bergen Arkitekt-høgskole								2					2
Bjørknes Høyskole									1				1
Det teologiske menighetsfakultet				1	2						1		4
Dronning Mauds Minne Høgskole	31	1				1							33
Fjellhaug Internasjonale Høgskole					1								1
Høgskolen i Innlandet	7	11		13	1	15		11	1		11	16	86
Høgskolen i Molde						2			1		1	15	19
Høgskolen i Oslo og Akershus	22	1	19	23	6	5	17	9	1	2	13	42	160
Høgskolen i Sørøst-Norge	28	8		39	1	12	25	11			5	35	164
Høgskolen i Østfold	3			9	1	3	10	3			6	12	47
Høgskulen i Volda	4	1		12	3	7		9			10		46
Høgskulen på Vestlandet	27	2	10	36	1	28	37	11			6	38	196
Høyskolen Diakonova												6	6
Høyskolen Kristiania		1	1			2		3	1				8
Lovisenberg diakonale høgskole (LDH)												30	30
NLA Høgskolen	5			8		1		2					16
NMBU		26					7		1				34
NTNU	2	51	16	23	18	7	135	18	46		9	41	366
Nord universitet	6	19		23	1	8		8	1		6	36	108
Norges dansehøgskole								5					5
Norges idrettshøgskole		1	1			41			1				44
Norges musikkhøgskole								24					24
Norges teknisk-naturvitenskapelige univ.		12				1	11		4				28
Politi-høgskolen						1							1
Sámi allaskuvla - Samisk høgskole	1	1		1	1								4
UiT Norges arktiske universitet	14	48	11	16	8	12	24	11	32	7	12	35	230
Universitetet i Agder	7	6		10		9	19	14			2	19	86
Universitetet i Bergen		46	1		12			18	61	12	1	1	152
Universitetet i Oslo		67		1	30		6	4	82	48	1	7	246
Universitetet i Stavanger	18	5		19	5	5	19	11	2		13	15	112
VID vitenskapelige høgskole			6								13	22	41
Westerdals Oslo School of Arts etc.							1	5					6
N	175	307	65	234	93	160	311	184	235	69	110	370	2,313

Tabell 10: Praksisbatteriet, - underviseres vurdering av praksis i studieprogrammet (N, gjennomsnitt og standardavvik)

	Barnehagelærer			Biologi			Ergo-/fysioterapi			Grunnskolelærer			Historisk-Filosofiske fag			Idrett		
	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD
Teori og praksis er godt integrert i studieprogrammet	148	3,7	0,8	93	3,8	0,9	50	4,0	0,8	191	3,5	0,8	30	3,9	0,8	99	3,9	0,7
Jeg diskuterer sammenheng mellom praksis- og teoridelen av studieprogrammet med praksislærer	143	3,1	1,0	69	3,1	1,2	48	3,7	0,7	185	3,1	1,0	24	3,5	1,2	87	3,3	1,1
Studentene oppnår forventet læringsutbytte fra praksis	140	3,5	0,7	83	3,8	0,7	50	3,9	0,6	178	3,6	0,7	25	4,2	0,7	89	3,7	0,7
Jeg er godt informert om hva studentene erfarer i praksisperioden	147	3,6	0,9	84	3,2	1,1	50	3,9	0,8	190	3,5	0,9	24	3,8	0,9	100	3,4	1,2
Våre studenter får god oppfølging fra høghskolen/universitetet når de er i praksis	144	3,5	1,1	74	3,6	1,0	50	3,8	0,8	188	3,6	0,8	23	3,5	1,2	95	3,3	1,1
Studentene er godt forberedt på hva de vil møte i praksisperioden	143	3,5	0,8	77	3,2	0,9	49	3,6	0,7	183	3,5	0,7	25	3,5	0,8	93	3,4	0,8
Våre veiledere i praksisfeltet er godt kvalifisert for oppgaven	139	3,4	0,8	75	3,9	0,8	49	3,7	0,7	179	3,6	0,7	22	4,0	0,8	86	3,6	0,8

Note: Denne tabellen viser kun seks av de i alt tolv utdanningstypene som inngår i datamaterialet. For øvrige seks utdanningstyper, se neste tabell

Tabell 11: Praksisbatteriet, - underviseres vurdering av praksis i studieprogrammet (N, gjennomsnitt og standardavvik)

	Ingeniør			Kunst			Medisin			Odontologi			Sosialfag			Sykepleie		
	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD
Teori og praksis er godt integrert i studieprogrammet	60	3,7	0,8	104	3,9	0,8	146	3,9	0,8	63	4,0	0,8	72	3,5	0,7	298	3,9	0,7
Jeg diskuterer sammenheng mellom praksis- og teoridelen av studieprogrammet med praksislærer	54	3,6	1,1	82	3,5	1,2	125	3,2	1,2	57	3,5	1,2	70	3,3	1,0	280	3,8	1,0
Studentene oppnår forventet læringsutbytte fra praksis	55	3,7	0,9	98	3,9	0,8	132	3,7	0,8	59	3,8	0,9	66	3,6	0,7	283	3,9	0,6
Jeg er godt informert om hva studentene erfarer i praksisperioden	55	3,4	1,2	101	3,7	1,0	140	3,3	1,1	61	3,4	1,2	71	3,6	1,0	286	4,1	0,8
Våre studenter får god oppfølging fra høyskolen/universitetet når de er i praksis	51	3,5	1,1	94	3,8	1,0	114	3,4	0,9	51	3,9	0,9	69	3,7	0,7	289	4,0	0,7
Studentene er godt forberedt på hva de vil møte i praksisperioden	56	3,3	1,0	94	3,7	0,8	127	3,6	0,8	57	3,9	0,8	67	3,3	0,7	284	3,6	0,7
Våre veiledere i praksisfeltet er godt kvalifisert for oppgaven	52	3,9	0,9	92	4,1	0,8	123	3,9	0,7	52	3,8	1,0	69	3,6	0,6	282	3,4	0,8

Note: Denne tabellen viser kun seks av de i alt tolv utdanningstypene som inngår i datamaterialet. For øvrige seks utdanningstyper, se forrige tabell

Tabell 12: Praksisrelaterte variabler, - underviseres vurdering av praksisrelaterte arbeidsformer i studieprogrammet (N, gjennomsnitt og standardavvik)

	Barnehagelærer			Biologi			Ergo-/fysioterapi			Grunnskolelærer			Historisk-Filosofiske fag			Idrett		
	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD
I dette emnet bruker jeg undervisnings- og arbeidsformer som stimulerer studentene til å delta aktivt i diskusjon (for eksempel seminar, gruppearbeid, prosjektarbeid)	174	4.2	0.7	298	3.8	0.9	64	4.3	0.6	230	4.3	0.7	92	4.2	0.7	159	4.2	0.7
I dette emnet lar jeg forskningslignende arbeidsoppgaver inngå i studentenes studiearbeid (for eksempel feltarbeid, datainnhenting, case, laboratorieøving).	170	2.9	1.0	281	3.4	1.3	57	3.3	1.2	223	3.1	1.0	89	3.2	1.2	151	3.1	1.1
I dette emnet involverer jeg studenter i mitt FoU-arbeid	151	2.2	1.1	270	2.4	1.3	48	2.5	1.2	204	2.2	1.0	84	2.1	1.1	145	2.5	1.1
I dette emnet er pensum oppdatert og tilpasset utviklingen i samfunn og arbeidsliv	172	4.1	0.8	271	3.9	0.9	64	4.0	0.7	226	4.0	0.7	79	4.0	0.8	155	4.0	0.7
I dette emnet samarbeider jeg med eksterne samfunns- eller arbeidslivsaktører	168	2.9	1.1	243	2.2	1.3	61	3.5	1.1	212	2.7	1.1	76	2.9	1.4	150	3.0	1.2
I dette studieprogrammet inkluderes studentene aktivt i fagmiljøet	163	3.1	0.8	247	3.4	0.9	58	3.4	0.8	214	3.1	0.9	82	3.2	0.9	147	3.4	0.9

Note: Denne tabellen viser kun seks av de i alt tolv utdanningstypene som inngår i datamaterialet. For øvrige seks utdanningstyper, se neste tabell

Tabell 13: Praksisrelaterte variabler, - underviseres vurdering av praksisrelaterte arbeidsformer i studieprogrammet (N, gjennomsnitt og standardavvik)

	Ingeniør			Kunst			Medisin			Odontologi			Sosialfag			Sykepleie		
	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD	N	Gj.sn	SD
I dette emnet bruker jeg undervisnings- og arbeidsformer som stimulerer studentene til å delta aktivt i diskusjon (for eksempel seminar, gruppearbeid, prosjektarbeid)	302	3.7	0.9	182	4.3	0.7	230	4.0	0.8	66	4.0	0.8	108	4.1	0.7	365	4.1	0.7
I dette emnet lar jeg forskningslignende arbeidsoppgaver inngå i studentenes studiearbeid (for eksempel feltarbeid, datainnhenting, case, laboratorieøving).	282	2.8	1.2	167	3.2	1.0	203	2.7	1.2	56	2.7	1.2	101	2.9	1.2	333	3.1	1.2
I dette emnet involverer jeg studenter i mitt FoU-arbeid	251	2.2	1.1	148	2.7	1.0	200	2.3	1.1	50	2.2	1.0	94	2.2	1.0	289	2.2	1.2
I dette emnet er pensum oppdatert og tilpasset utviklingen i samfunn og arbeidsliv	291	4.0	0.8	160	3.9	0.9	216	4.0	0.7	65	4.0	1.0	105	4.0	0.7	349	4.0	0.8
I dette emnet samarbeider jeg med eksterne samfunns- eller arbeidslivsaktører	280	3.0	1.3	168	3.3	1.2	197	2.5	1.4	59	2.8	1.3	102	3.1	1.3	330	3.2	1.3
I dette studieprogrammet inkluderes studentene aktivt i fagmiljøet	265	3.3	0.8	176	3.8	0.9	200	3.4	1.0	61	3.6	1.2	99	3.1	0.8	338	3.4	0.9

Note: Denne tabellen viser kun seks av de i alt tolv utdanningstypene som inngår i datamaterialet. For øvrige seks utdanningstyper, se forrige tabell.